

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes i fem eksemplarer svar på spørgsmål nr. 77 og 78 (Alm. del) stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 11. maj 2006.

Med venlig hilsen

Helge Sander

08. juni 2006

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43

1260 København K

Telefon 3392 9700

Telefax 3332 3501

E-post vt@vtu.dk

Netsted www.vtu.dk

CVR-nr. 1680 5408

Spørgsmål nr. 77 og 78 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 11. maj 2006 til Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del)

Spørgsmål 77

Hvad gør et universitets udviklingskontrakt god, og hvad gør en udviklingskontrakt dårlig?

Svar:

En god udviklingskontrakt for et universitet er forankret i universitetets strategiske planlægning og prioriteringer. Den omfatter mål for universitetets indsats på hovedområderne forskning, uddannelse, formidling og videnudveksling. En mere udførlig beskrivelse af de elementer, som kendetegner en god udviklingskontrakt, fremgår af Videnskabsministeriets brev af 1. september 2005 til universiteternes bestyrelsesformænd. Elementerne bygger på de kriterier og bemærkninger, der er angivet i universitetsloven, jf. bemærkningerne til § 10, stk. 8. Brevet er indføjet i svaret på spørgsmål 78.

Spørgsmål 78

Vil ministeren i forlængelse af sin besvarelse af samrådsspørgsmål AJ-AN til udvalget oversende det på samrådet omtalte brev fra ministeren, der satte processen med udviklingskontrakterne i gang, det på samrådet omtalte idekatalog samt en skematisk oversigt over, hvorvidt de i idekataloget omtalte ideer kan genfindes i de 12 universiteters udviklingskontrakter?

Svar:

Det omtalte brev er sendt af Videnskabsministeriet 1. september 2005 med et notat og en skitse til elementer eller idekatalog for udviklingskontrakterne. Jeg har nedenfor indsat brev mv. i besvarelsen.

Herudover følger den ønskede skematiske oversigt for 10 af de 12 universiteter. Udviklingskontrakterne for Danmarks Tekniske Universitet og Roskilde Universitetscenter er endnu ikke underskrevet, hvorfor der ikke er indsat data for de to institutioner.

Til bestyrelsesformændene

Kære []

Som aftalt på mødet mellem videnskabsministeren og kredsen af formænd for universitetsbestyrelserne d. 17. august 2005 sender jeg en kortfattet opfølgning på mødet.

I havde ønsket at drøfte regeringsgrundlagets oplæg til en forøgelse af andelen af forskningsmidler, der udmøntes i fri konkurrence. Spørgsmålet vil som oplyst på mødet blive drøftet i Globaliseringsrådet. Der foreligger således ikke en konkret beslutning om opfølgning på denne del af regeringsgrundlaget, og Videnskabsministeriet indgår meget gerne i drøftelser med universiteterne om sagen.

- ./ På mødet blev endvidere drøftet universiteternes kommende udviklingskontrakter for 2006-2008, idet I ønskede en liste med mulige emner. Ministeren gav derfor tilsagn om at fremsende et oplæg til kontraktdrøftelserne. Vedlagte notat beskriver kortfattet ministeriets fokus i forhold til kontrakterne og er suppleret af en skitse til emner, som for ministeriet er særligt vigtige elementer i kontrakterne.
- ./ Yderligere vedlægges kopi af brev fra ministeriet af 17. juni med tidsplan for drøftelserne af universiteternes udkast til nye udviklingskontrakter.

Det vil være centralt i forbindelse med kontraktdrøftelserne, at de nye udviklingskontrakter følger op på indholdet og målsætningerne i udviklingskontrakterne for 2005 og tydeligt markerer bestyrelsernes strategi for universitetets udvikling.

Som ministeriet har meddelt universiteterne med brev af 1. juli 2005 vil vigtige elementer også være kvalitetsudvikling og benchmarking. Som oplyst på mødet med Jer har ministeriet derfor aftalt møder på hvert enkelt universitet om kvalitetsudvikling og benchmarking i efteråret 2005.

Med venlig hilsen

Jens Peter Jacobsen
Direktør

Videnskabsministeriets fokus i forhold til universiteternes udviklingskontrakter for 2006-2008

Universitetsloven

Universitetsloven er ministeriets udgangspunkt for drøftelserne af universiteternes udviklingskontrakter for 2006-2008. Universitetsloven angiver både processen omkring kontraktens tilblivelse og retningslinier for kontraktens indhold.

Ministeriets grundlag for kontrakt-drøftelserne er, at de økonomiske vilkår er fastlagt i finansloven.

Proces

Det fremgår af universitetslovens § 10, stk. 8, at ”Bestyrelsen indgår udviklingskontrakt med ministeren”.

Det fremgår yderligere af § 10, stk. 1, at bestyrelsen fastlægger retningslinier for universitetets organisation, langsigtede virksomhed og udvikling. Udviklingskontrakten, der beskriver det enkelte universitets vision og indsatsområder, er et centralt redskab i den henseende. Kontrakten er samtidig en del af udgangspunktet for relationen til den daglige ledelse af universitetet.

Det fremgår af bemærkningerne til § 10, stk. 8, at ”Rektor igangsætter arbejdet med udviklingskontrakten, som herefter fastlægges af bestyrelsen efter åben drøftelse på universitetet, herunder i akademisk råd, og indgås med ministeren.”

Indhold

Universitetslovens bemærkninger angiver endvidere, at udviklingskontrakten skal beskrive universitetets strategiske mål, midler og indsatsområder og være centreret om universitetets kerneopgaver. Fokus skal være på resultater og ikke universitetets interne processer.

Udviklingskontrakten skal med udgangspunkt i universitetets profil beskrive og synliggøre universitetets vision og indsatsområder og danne rammen om de overordnede strategiske forsknings- og uddannelsesplaner.

Universitetslovens bemærkninger fremhæver særligt kvalitetsudvikling og evaluering som et centralt emne for udviklingskontrakterne. Evalueringer, planer for opfølgning og gennemført opfølgning skal fremgå af udviklingskontrakten, og

af universitetets afrapportering af udviklingskontrakten. Universitetet fastlægger i udviklingskontrakten evalueringsform og -hyppighed og fastsætter heri klare, forpligtende retningslinier for dels udbud af gennemførelse af turnusevalueringer, dels valg af evalueringsorganisation. Universitetet vælger selv den organisation, der skal forestå turnusevalueringer.

Lovens bemærkninger anfører yderligere i forbindelse med udviklingskontrakterne, at hvert universitet skal foretage systematiske sammenligninger (benchmarking) med andre relevante danske og udenlandske universiteter som led i den løbende udvikling. Sammenligninger kan omfatte alle dele af universitetets aktivitetsprofil og tage udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative målsætninger.

Endvidere lægger lovens bemærkninger op til, at udviklingskontrakterne ud over kvalitative målsætninger i væsentlig højere grad end hidtil skal indeholde kvantitative og målbare indikatorer for universitetets virke og resultater, som ledelsen kan bruge som styringsredskab. Fx gennemførelse: hvor mange procent af de studerende gennemfører deres uddannelse, og hvilke målsætninger har universitetet for at forbedre gennemførelsesprocenten i løbet af kontraktperioden.

Loven nævner som eksempler på kvantitative målsætninger:

- studerendes mobilitet, merit, gennemførelses- og frafaldsandele, herunder antallet af færdiguddannede bachelorer, kandidater, ph.d.er og mastere
- omfang, kvalitet, formidling og publicering af forskning
- kommerialisering, patentering af forskningsresultater
- tiltrækning af eksterne midler og udenlandske forskere.

Et godt eksempel på tværgående kvantitative opgørelser er oversigten over gennemførelse udarbejdet og offentliggjort af Rektorkollegiet.

Ministeriets minimumskrav

Det er afgørende, at udviklingskontrakterne fastlægger en klar strategi for universitetets udvikling og indsats på særlige satsningsområder. Kontrakten skal angive universitetets målsætninger og tydelige kriterier for målsætningernes indfrielse, herunder så vidt muligt ved hjælp af kvantitative indikatorer.

Kontrakten skal yderligere angive, hvordan det kan måles, hvorvidt målsætningerne er indfriet. Det skal være muligt at følge målopfyldelsen i årsrapporterne som afrapportering på udviklingskontrakterne.

Kontrakterne skal omfatte hele universitetets virke med afsæt i de fire kerneopgaver. Vedlagte liste skitserer en række mulige temaer under disse overskrifter samt temaer vedrørende universiteternes frihedsgrader.

Der henvises i øvrigt til videnskabsministerens redegørelse til Folketinget om udviklingen på de danske universiteter fra april 2005.

Skitse til elementer i universiteternes udviklingskontrakter for 2006-2008

Forskning (målsætninger og succeskriterier)

1. Forskningsstrategi
2. Universitetskonsortier
3. Forskerskoler
4. Universitetets kernefelt
5. Kvalitetsudvikling
6. Benchmarking
7. Internationalisering

Uddannelse (målsætninger og succeskriterier)

1. Uddannelsesstrategi
2. Kvalitetsudvikling og benchmarking – herunder planer for evaluering og turnusevaluering i samarbejde med andre universiteter
3. Benchmarking
4. Internationalisering – herunder tiltrække udenlandske studerende
5. Reduktion af frafald og studietidsforsinkelser
6. Undervisningskvalitet og underviserkvalifikationer
7. Gennemsigtighed
8. Sammenhæng mellem uddannelser og aftagernes behov

Formidling (målsætninger og succeskriterier)

1. Strategi for formidling
2. Aktiv forskningsformidling
3. Deltagelse i den offentlige debat
4. Sprogpolitik

Videnudveksling (målsætninger og succeskriterier)

1. Strategi for videnudveksling
2. Patenter og licenser
3. Selskabskonstruktioner ("tech trans loven")
4. Efter- og videreuddannelse til offentlige og private virksomheder

Frihedsgrader

1. Talentpleje af unge forskere
2. Belønning af dygtige forskere og ph.d.-studerende
3. Belønning af dygtige undervisere og formidlere
4. Ansættelses- og lønforhold

Oversigt over sammenhæng mellem emner i elementskitse/idekatalog og udviklingskontrakter pr. 31. maj 2006

For DTU og RUC foreligger endnu ikke kontrakter underskrevet af ministeren.

Universitet	KU	AU	SDU	AAU	HHK	HHA	DFU	KVL	DPU	ITU
Element										
Forskning										
Forskningsstrategi	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Universitetskonsortier</i>	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-
<i>Forskerskoler</i>	-	+	+	+	-	+	+	+	-	-
<i>Kernefelter</i>	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Kvalitetsudvikling</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Benchmarking</i>	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-
<i>Internationalisering</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Uddannelse										
Uddannelsesstrategi	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Kvalitetsudvikling/evaluering</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Benchmarking</i>	-	+	-	+	+	+	+	-	-	-
<i>Internationalisering</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Reduktion af frafald og studietid</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Undervisningskvalitet</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Gennemsligtighed</i>	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-
<i>Sammenhæng med aftagerbehov</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
Formidling										
<i>Strategi for formidling</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Aktiv forskningsformidling</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Deltagelse i offentlig debat</i>	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+
<i>Sprogpolitik</i>	+	-	+	-	+	+	-	+	-	-
Videnudveksling										
<i>Strategi for videnudveksling</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Patenter og licenser</i>	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+
<i>Selskabskonstruktioner</i>	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
<i>Efter- og videreuddannelse</i>	+	+	+	+	+	-	+	+	+	-
Frihedsgrader										
<i>Belønning af dygtige forskere og ph.d.- studerende</i>	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Belønning af dygtige undervisere og formidlere</i>	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-
<i>Ansættelses- og lønforhold</i>	+	-	-	-	-	-	-	+	-	-